

Trabzon'dan Güzel Çehreler

– M.Nihat Malkoç · 18 Ocak 2020

M. NİHAT MALKOÇ

Azmine ve çalışkanlığına gıpta ettiğim yazarların başında gelir Trabzonlu eğitimci, araştırmacı-yazar Hüseyin Albayrak. O, ilerlemiş yaşına rağmen hep yeni şeyler ortaya koyma peşinde ve daima bir arayış içerisinde. Bir tarih, kültür, edebiyat ve medeniyet şehri olan Trabzon'un zengin geçmişi ondan sorulur. Trabzon'un fethi, basını, edebiyatı, şiiri, siyasî geçmişi(milletvekilleri), diyaneti(hocaları), ilmî ve tarihî şahsiyetleri, kadim mekânları, kültür ve eğitim tarihi üzerine yazmış olduğu birbirinden kıymetli 32 eseri vardır. Bu eserlerin bazıları birkaç cilt halindedir. Bunları da ayrı sayarsak yazdığı kitapların sayısı elliye bulur.

Araştırmacı-yazar Hüseyin Albayrak Trabzon'la ilgili her ne konu varsa onunla ilgili materyal topluyor. Bir ömür arşivlediği bilgi ve belgeleri ustaca yoğurarak kitap haline getiriyor. Yazdığı her kitap Trabzon'la ilgili boşluğu dolduruyor. Özgün bilgi ve belgelerle kaleme aldığı kitaplarla, kendisinden sonra gelecek olan araştırmacıların işini kolaylaştırıyor.

Trabzon'daki her düşünceden insanın sevip saydığı ve takdir ettiği Hüseyin Albayrak, Trabzon için üretmeye, yeni eserler yazmaya azimle devam ediyor. Her sene birkaç kitap birden çıkaran Albayrak'ın son eseri "Trabzon'dan Güzel Çehreler" adını taşıyor. "Trabzon'dan Güzel Çehreler" adından da anlaşılacağı gibi biyografi türünde bir kitap... Birinci hamur kâğıda basılmış 528 sayfalık bu devasa eserde Trabzon'un edebiyatına, eğitimine, basınına, ilâhiyatına ve tarihine hizmet etmiş 25 kıymetli şahsiyet anlatılıyor.

"Trabzon'dan Güzel Çehreler" kitabının I. bölümünde edebiyat alanında hafızalarda yer etmiş merhum Ahmet Hilmi İmamoğlu, Ahmet Sârim Doğru, Halil Nihat Boztepe, Mehmed Emin Hilmi Efendi ve Nihat Sami Banarlı gibi beş çarpıcı isme yer veriliyor. Bu kişilerin Trabzon'la ilgili hayatlarına ve eserlerine değiniliyor. Albayrak bu kısımda, tarafımdan kaleme alınan ve erken denebilecek bir yaşta aramızdan ayrılan kıymetli hocam merhum Ahmet Hilmi İmamoğlu'nu konu edindiğim bir yazıma da yer veriyor.

"Trabzon'dan Güzel Çehreler" kitabının II. bölümünde Trabzon menşeli eğitimcilerden Prof. Dr. Bekir Topaloğlu, Hıfzırrahman Raşit Öymen, Mehmet İhsan Hamamioğlu, Murat Uraz ve Mustafa Reşit Tarakçıoğlu tafsilatlı bir biçimde anlatılıyor. Eğitim tarihimizde iz bırakan bu şahsiyetlerin eğitim hakkındaki görüşlerine ve eserlerine değiniliyor.

Trabzon özelinde ve ülke genelinde önemli bir boşluğu dolduran bu eserin III. bölümünde

Trabzon basınının köşe taşlarından Ahmet Selim Teymur, Bekir Sıtkı Kulaksızoğlu, Faik Ahmet Barutçu, Meşveretçi Naci Bey ve Ziyat Nemli anlatılıyor. Türkiye'de çok eski ve zengin bir yerel basına sahip olan Trabzon'un basın tarihine ışık tutuluyor. Bu şahsiyetlerin, yokluğun kol gezdiği o zamandaki mücadelelerine değiniliyor. Bu kişilerle ilgili birbirinden güzel fotoğraflar ve doyumsuz hatıralar günüşğine çıkarılıyor.

"Trabzon'dan Güzel Çehreler" kitabının "İlâhiyat" başlıklı IV. bölümünde, ilmî şahsiyetleriyle bu sahada ön plana çıkmış şu isimlere yer veriliyor: "Çalekli Hacı Dursun Efendi(Sađlam), Hacı Hâfız Haydar Özak, Hacı Hâfız Mehmet Rüştü Aşikkutlu , Hacı Hâfız Hasan Râmî Efendi(Yavuz), Muallim İbrahim Cûdi Efendi". Trabzon'un maneviyat göğünde birer kutup yıldızı olan bu önemli simaların dinî hayata kazandırdıkları dile getiriliyor.

"Trabzon'dan Güzel Çehreler" kitabının "Tarih" adını taşıyan son bölümünde yakın tarihimizin önemli araştırmacı, yazar ve akademisyenlerinden olan Ahmet Can Bali'nin, Hasan Hilmi Umur'un, Mahmut Golođlu'nun, Prof. Dr. Osman Turan'ın ve eskilerden Şâkir Şevket'in hayatına ışık tutuluyor. Onların tarih sahasındaki çalışmaları zikrediliyor. Özellikle Selçuklu tarihi alanında otorite olan Prof. Dr. Osman Turan'ın çalışmaları vurgulanıyor.

"Trabzon'dan Güzel Çehreler"ın sonunda 12 sayfalık genişçe ve titizce hazırlanmış bir Bibliyografya'ya yer veriliyor. "Bibliyografya" bölümü, bu konularda ilâve okuma yapma niyetinde olan okurlara ışık tutuyor. Kitaptaki en büyük eksiklik, yazıların yeterince tashih edilmemiş olmasıdır. Kıymetli yazar Hüseyin Albayrak'ı yürekten kutluyorum.